

Vergaderjaar 1986–1987

19888 (R 1326)

Internationale Overeenkomst inzake het gebruik van INMARSAT-grondstations aan boord van schepen binnen de territoriale zee en de havens; Londen, 16 oktober 1985

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Ter griffies van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen 25 februari 1987. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens een van beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer of de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen of van Aruba te kennen worden gegeven op uiterlijk 27 maart 1987.

Aan de Voorzitters van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 12 februari 1987

Ter voldoening aan het ter zake bepaalde in de Grondwet en het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden¹, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer u hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen de op 16 oktober 1985 te Londen tot stand gekomen Internationale Overeenkomst inzake het gebruik van INMARSAT-grondstations aan boord van schepen binnen de territoriale zee en de havens (Trb. 1986, 161).²

Een toelichtende nota bij deze Overeenkomst gelieve u hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring wordt voor het gehele Koninkrijk gevraagd.

Aan de Gouverneurs van de Nederlandse Antillen en van Aruba is verzocht hogergenoemde stukken op 25 februari 1987 over te leggen aan de Staten van de Nederlandse Antillen en de Staten van Aruba.

De Gevolmachtigde Ministers van de Nederlandse Antillen en van Aruba zijn van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. van den Broek

¹ Art. 91, (1), add.art. XXI, G.W.;
Art. 61, (3), G. W. 1972, en
Art. 24 Statuut.

² Ter inzage gelegd op de bibliotheek

TOELICHTENDE NOTA

1. Inleiding

De Internationale Organisatie van Maritieme Satellieten (INMARSAT) is in 1976 bij Verdrag (Trb. 1978, 122, laatstelijk Trb. 1986, 50) opgericht, met als doel het exploiteren van een satellietstelsel voor maritieme berichtgeving.

Op grond van artikel 5, derde lid, «dient (de Organisatie) op een gezonde economische en financiële grondslag te werken, met inachtneming van algemeen aanvaarde commerciële grondbeginselen.» Tegen deze achtergrond heeft de in 1975 en 1976 gehouden Internationale Conferentie in 1976, derhalve nog vóór de oprichting van INMARSAT, een aanbeveling aangenomen inhoudende dat alle partijen bij het Verdrag zouden moeten overwegen het gebruik van INMARSAT-grondstations aan boord van schepen in havens en andere wateren onder nationale jurisdictie toe te staan.

De Assemblée van INMARSAT heeft in 1981 daartoe een Aanbeveling aangenomen inhoudende dat alle partijen bij het Verdrag dié acties ondernemen die nodig zijn om het gebruik van INMARSAT-grondstations aan boord van schepen in hun havens en territoriale wateren mogelijk te maken, onder voorbehoud van de van kracht zijnde radiobepalingen en andere algemeen aanvaarde beperkingen inzake storing van andere radiodiensten. Eén van de mogelijke maatregelen die door de Assemblée werd aanbevolen was het sluiten van een verdrag.

Na overweging van bovengenoemde Aanbeveling door de Raad van INMARSAT heeft de Directeur-Generaal van die organisatie een concept voor een verdrag ter zake opgesteld, waarin de algemene praktijk van vele bij INMARSAT aangesloten landen is neergelegd en dat beoogt de ontwikkeling van een uniforme en gecoördineerde benadering in het belang van de gehele internationale scheepvaart te stimuleren.

Met als basis het door INMARSAT opgestelde concept-verdrag werd tijdens de vierde zitting van de Assemblée van INMARSAT in oktober 1985 de «Internationale Overeenkomst inzake het gebruik van INMARSAT-grondstations aan boord van schepen binnen de territoriale zee en de havens» aangenomen.

2. Doel van het verdrag

Het doel van onderhavig Verdrag is tweeledig, te weten, het verbeteren van:

1. de berichtgeving bij noodgevallen en voor de beveiliging van mensenslevens op zee, en
2. de doelmatigheid in het beheer van schepen.

Het wegnemen van belemmeringen voor het gebruik van het INMARSAT-satellietstelsel voor bovengenoemde doeleinden leidt tevens in bepaalde gebieden tot een intensiever en derhalve doelmatiger gebruik van het systeem. Daar staat echter tegenover dat de in vele landen bestaande wetgeving op het gebied van maritieme telecommunicatie het gebruik van deze vorm van communicatie in havens en andere wateren onder nationale jurisdictie verbiedt, ondanks het bestaan van de in de Inleiding van deze toelichtende nota genoemde aanbeveling uit 1976. In het Koninkrijk der Nederlanden bestaan geen beperkingen op het gebruik van INMARSAT-grondstations aan boord van schepen in havens en andere wateren onder nationale jurisdictie.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

3. Artikelsgewijze toelichting

3.1. Artikel 1

In artikel 1 is de algemene doelstelling van de Overeenkomst neergelegd. Ten einde van alle Partijen vertegenwoordigd op de Assemblée de steun te krijgen voor een bepaalde tekst en om in verschillende verdragen eenduidige begrippen te hanteren, is in plaats van de woorden «havens en andere wateren onder nationale jurisdictie» gekozen voor de bepaling «territoriale zee en de havens». Deze redactie biedt de garantie dat de werking van de Overeenkomst zich niet uitstrekt over alle wateren onder nationale jurisdictie.

3.2. Artikel 2

Artikel 2 bevat een vijftal voorwaarden waaraan het gebruik van de grondstations aan boord van schepen dient te voldoen. Deze voorwaarden hebben betrekking op de rust en openbare orde en veiligheid van de Kuststaat, het voorkomen van storing van andere radiodiensten, uitzendingen bij noodgevallen en beveiliging van mensenlevens op zee, het gebruik van stations in een gebied waarin explosieve gassen aanwezig zijn en tenslotte op de inspectie van schepen.

3.3. Artikel 3

De mogelijkheid voor Partijen bij deze Overeenkomst om met inachtneming van de door het internationale recht toegekende scheepvaartrechten het gebruik van de INMARSAT-grondstations aan boord van schepen te beperken, op te schorten of te verbieden in de door hen aangegeven havens of zones van de territoriale zee wordt geboden in artikel 3. Kennisgeving hiervan dient te geschieden aan de Depositaris van deze Overeenkomst.

Het onderhavige artikel werd op verzoek van een aantal landen opgenomen die vreesden dat de Overeenkomst zonder een dergelijke bepaling te ver zou reiken.

3.4. Artikel 4

Gezien de mogelijkheid die de Overeenkomst in artikel 3 biedt om het gebruik van grondstations aan boord van schepen te beperken of te verbieden is een reciprociteitsartikel opgenomen. Artikel 4 bepaalt dat behoudens het nood-, spoed- en veiligheidsverkeer de toestemming tot het gebruik van de grondstations beperkt mag worden tot die rechten die de Vlagstaat van een schip verleent aan schepen van de betrokken Kuststaat.

3.5. Artikel 5

Artikel 5 bepaalt uitdrukkelijk dat de Overeenkomst geen beletsel bevat voor de verlening van ruimere faciliteiten door een Partij inzake het gebruik van INMARSAT-apparatuur aan boord. Zo zal het Koninkrijk der Nederlanden, naast het gebruik binnen de territoriale zee en de havens, tevens het gebruik op de verbindingswateren van de territoriale zee naar een haven (bij voorbeeld de Nieuwe Waterweg) toestaan.

3.6. Artikel 6

In artikel 6 is neergelegd dat deze Overeenkomst niet van toepassing is op oorlogsschepen en andere gouvernementele schepen die voor niet-commerciële doeleinden worden gebruikt.

3.7. Artikelen 7 tot en met 11

De artikelen 7 tot en met 11 bevatten gebruikelijke slotbepalingen en behoeven derhalve naar het voorkomt geen toelichting. De eveneens gebruikelijke bepaling inzake de wijzigingsprocedure is niet opgenomen. De reden daarvan is dat het in casu niet opportuun werd geacht een dergelijke bepaling op te nemen, omdat landen die partij zijn bij de Overeenkomst slechts één handeling toestaan, die ze individueel kunnen beperken of beëindigen (zie de artikelen 2 en 3).

4. Koninkrijkspositie

De Overeenkomst zal voor het gehele Koninkrijk gelden.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
N. Smit-Kroes

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
P. R. H. M. van der Linden